

BÁCSMEGYEIE FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEIE ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Orvoskongresszus.

Zombor, szeptember 9.

Előttem fekszik a Bács-Bodrog vármegyei orvosi fiókszövetség és zombori orvosegyesület által a Zomborban megtartott orvosszövetségi XI. kongresszus alkalmával kiadott emléklap. Elolvastam. Ujra, meg újra átlapozgatom. Rövid bevezető és üdvözlő sorok után az emléklap történeti visszapillantást vet vármegyénk fejlődésére, népességi és területi viszonyaira, majd a vármegye és városok főbb tisztviselőinek, valamint a fő- és járásorvosok nevének közlésével a vármegyei fiókszövetség történetét írja meg aprólékos részletességgel, amely után pár szóval a zombori orvosi egyesületről, mint olyanról emlékezik meg, amely egyesület, tekintve hogy működési területe egyedül Zombor városára szorítkozik, főleg a „helyi kartársi élet fejlesztésére fekteti a főszűrt, amely valóban mintaszerű alakult, eltekintve egyik zombori orvosnak külön utjaitól”.

Az orvos hivatása a legfárasztóbb. Az otthona nem a nyugalom helye; sem nem menedék a gyógyírt keresők ellen; nyitva áll ajtaja éjjel nappal mindazoknak, akik kéréseikkel, aggályaikkal őt felkeresik. Élete a munkával teli folytonos fáradtság. Ha az idealizmus kihal egyesekből, öke annak egyedül az okai? Alig hisszük!

Igaz, hogy az élet keserves, folytonos küzdelme eltompíthatja, meghomályosíthatja az ideál magaslatos célpontja felé való törekvés acélosságát, de a humanizmus eszméjének sutbadobását sokkal inkább előidézheti a nagytársadalom vagy a közvélemény kiméletlen támadásainak szakadatlan láncolata és a vak gyűlöletnek az izzásig való szítása. Minek kellett azon tételnek a felebaráti szeretet magasztosságának ellenére az emléklap csillogó tisztaságát, a kongresszus fenségét árnyékba borítania?

A múlt évben meghívott országos orvosszövetség tagjai folyó hó 5-én és 6-án Zomborban tartották meg a XI. országos kongresszust, hogy szövetségük belső ügyeiről tanácskozzanak, hogy helyzetük javítására módot keressenek.

A kereskedő, a mészáros, iparos tömörülhet, kivívhatja igazát; a társadalom rokonszenvvel kíséri. Az iparos, a gazda tehát szabadon küzdhet kenyéréért, az nem önző, az a nemzettest egy szükséges fentartó osztálya. Ha azonban az orvosi kar jajdul fel, megélhetése érdekében mozgalmat indít, hangos szóval követelik, hogy vonuljon félre és nézze tétlenül, hogy tisztességes megélhetésének lehetőségét, mint csavarja ki a kezéből a nagyképűsködés vagy a rosszakarat.

Hosszu, kitartó és lankadatlan küzdelemre van az országos orvosszövetségnek szüksége, hogy az orvostevékenység kellő méltánylásra találjon és hogy ne csak a törvény, hanem a társadalom maga az orvosi honoráriumot is becsületbe vágó adósságnak ismerje el.

A zombori társadalom rokonszenvvel fogadta és magyaros vendégszeretettel látta az ország minden részéből idesereglett orvosokat. Tünető melegséggel nyitotta meg mindenki házát, hogy a közegészségügy ideális harcosainak körünkbe való időzését kellemessé és emlékezetessé tegye. A kongresszuson dr. Kétly Károly és babarci Schwartzter Ottó az orvosszövetség elnökei, dr. Nékám Kornél, dr. Dollinger Gyula egyetemi tanárok, a kereskedelemügyi kormány részéről mint *Kossuth* Ferenc megbízottja dr. *Mentschik* Ferenc miniszteri tanácsos és dr. Herczeg Ferenc miniszteri osztálytanácsos jelentek meg.

Fernbach Károly főispánt, *Vojnits* István alispánt, dr. *Alföldy* Árpád polgármester-helyettést a kongresszus díszelnökökké választotta meg és küldöttségileg kérte fel őket, valamint dr. Baloghy Ernő országgyűlési képviselőt is a gyűlésen való részvéteire.

Örömmel és méltó büszkeséggel töltött el bennünket, hogy egy a kongresszus elnöke, mint a szónokok, valamennyien mily elismerőleg nyilatkoztak vármegyénk közönségéről és törvényhatóságáról.

Vármegyénk volt az első, amely fel fogta az orvosi kar helyzetének javítására irányuló mozgalmát és már évekkel előbb, amikor az állam a rendezés ügyében még csak tanácskozott, orvosai részére 1600 kor. létminimumot állapított meg.

A mindennapi utáni nehéz fáradtságos küzdelem között az orvost még az a tudat sem vigasztalhatja, hogy munkaképtelensége esetében megélhetésének biztosítására nyugdíjban részesülhet, s hogy gyermekeit az internátus áldásaiban részesítheti. Remélhető, hogy a társadalom és az illetékes tényezők segédkezet nyújtanak az orvosoknak ez irányú küzdelmeik támogatására.

Csodálkozva hallottuk, hogy bár a legtöbb megyében az orvosi fiókszövetségek megalakultak a megyei orvosok közül sokan tartózkodnak a szövetség kötelékébe való belépéstől. Kicsiny erők tömörülésével nagy eredményeket szülhetnek, míg az erők szétforgácsolása az elérteteket is megsemmisítheti.

A községi és körorvosok évi jelentése szerint tagjainak száma napról-napra szaporodik. Bár a legtöbb munka hárul rájuk, hivatásukat kellő szorgalommal töltötték be.

A 96 betegsegélyző pénztár közül csak 31 kötött orvosaival végérvényes szerződést. Az új pragmatika szerint 1113 orvos kapna alkalmazást, akik ha csak a családfentartót gyógykezelnék, az eddigi 1 K 96 fillér helyett 4 K 18 fillért kapnának, míg ha a családtagok is kezelésbe vétetnek, csak 1 K 39 fillér esik.

A kongresszus az igazgatótanácsot bizta meg a további tárgyalások vezetésével.

Dr. *Baloghy* Ernő országgyűlési képviselő volt az előadója az 1908. évi XXXVIII. t.-cikknek, amely a községi és körorvosok mostoha helyzetének javítására irányul, ezen ténykedésében az orvosi kar iránt meleg rokonszenvet és jóindulatot tanúsított, amiért a kongresszus hálájának kifejezését jegyzőkönyvébe megörökítette és dr. Baloghynek jóakaratu támogatását a jövőre is kikérte.

„Vajha adna az Ég sok ily dicső férfit e honnak” ezen szavakkal tette le dr. Kétly Károly az országos orvosszövetség koszoruját városunk szülőtte *Schweidel* József vértanu szobrának talapzatára, amely elé a kongresszus valamennyi tagja kivonult. A megható ünnepély a szózat eléneklésével ért véget.

A diszebédén, amelyen 302-en voltak, megjelentek városunk vezetőgyéniségei is majdnem teljes számban. Felköszöntökben nem volt hiány: dr. *Kétly* a királyra; dr. *Schwartzter*, *Fernbach* Károly főispánra és a

BÁCSKA GYÖNGYE
129-50-33

a legjobb és legkellemesebb **kristálytiszt** o **savanyuviz** és a mellett igen olesó: o
kis üveg 1/2 lit. **5** krajcár, nagy üveg **8** krajcár, nagyobb rendelésnél **4** és **7** krajcár.

Házhoz szállítja „Az angyal gyógyszerár”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

két törvényhatóságra; dr. *Nékám* Lajos a kereskedelemügyi miniszter képviselőire; dr. *Rényi* az országos orvosszövetség elnökére; dr. *Ketty* Károlyra; dr. *Thim* dr. Schwartzert Ottó főrendiházi tagra; dr. *Spitzer* István dr. *Fleisch* Nándorra; dr. *Wein* Manó Popovits Sebőre, mint az ünnepély fardhatatlanul buzgalkodó főrendezőjére és a rendezőségre; dr. *Fodor* Mór a Bács-Bodrogmezei és a zombori főszövetség vezetőségére ültetett poharát.

Reméljük, nem, biztosra vesszük, hogy derék orvosainknak szövetkezése nem meddő munka és eljön az idő, amikor befogják látni, hogy nem az a nemzeti feladat, hogy a társadalomnak az emberi szolgálatban álló osztályát lenyűgözve, béklyóba tartsák, hanem, hogy áldásos tevékenységüket a közegészségügyi szolgálat emelésére a gondtalan élet biztosításával előmozdítsák.

A városok segítése elmarad. Ugy a fővárosi, mint a vidéki sajtót bejárta az a hír, hogy gróf *Andrássy* Gyula belügyminiszter a vidéki városokat ankétre hívja egybe, melyen a városok állami segélyének kérdését fogják megvitatni s amelyen szó lesz a városok beruházási költségeinek kedvező feltételek mellett való megszerzéséről is. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, hivatalosan is megcáfolták e hirt. A városok segélyezése nem egyedül a belügyminiszter akaratától függ, hanem inkább a pénzügyminiszterétől. A segélyezésnek nemcsak a mértéke, de a módja is attól függ, hogy a pénzügyminiszter mily összeget tud a városok részére kiállításra helyezni. — Ha ez az összeg csekélyebb lesz, akkor olyan kulesot alkalmaznak, amivel ez a csekélyebb összeg fog a szükségletnek megfelelni; ha a kormánynak nagyobb összeg áll rendelkezésére, akkor más alapon fogják a segélyezés módját megállapítani. Az ankét egyelőre mindenestre elmarad.

Krump-féle magán polgári leányiskola megnyitása.

Zombor, augusztus 9.

Faragó János kir. tanfelügyelő, dr. *Pataky* segédtanfelügyelő kíséretében, az érdeklődő szülők és valamennyi növendék, valamint az intézet tanári kara: *Krump* Anna igazgató, *Berényi* Mária és *Krump* Vilmos tanárok, továbbá *Trencsény* Károly, *Szauer* Sándor felsőkereskedelmi iskolai, *Király* Lajos főgimnáziumi tanárok jelenlétében szeptember hó 8 án kedden délelőtt 10 órakor nyitotta meg Krump Anna magán polgári leányiskoláját.

Faragó János tanfelügyelő szép beszédben fejtegette az új intézetnek városunk leánynevelésére való hatását.

Látom — ugymond — az iskola iránt megnyilatkozott érdeklődést, látom, hogy biztató kezdettel indul utjának és hiszem, hogy azokat a szép reményeket, amelyeket e város és környékének közönsége belehelylez, meg is fogja valósítani.

A tanfelügyelő buzdító szavai után az intézet tanári testületének kalauzolása mellett az iskola helyiségeit tekintették meg, amelyek a pedagógiai követelményeknek megfelelő modern berendezése a látogatók legteljesebb elismerését nyerte ki. Majd *Krump* Anna igazgató olvasta fel az intézeti szabályokat, amelyekhez mindenki köteles magát tartani.

Az előadások tegnap reggel 8 órakor már megkezdődtek.

Térzene az Erzsébet-ligetben.

Szemnek és szívnek egyképen gyönyörűség volt látnia azt a színes, mozgalmas, eleven képet, amelyet Erzsébet-ligetünk kedden délután mutatott.

A kellemes, meleg őszi napfény bájosan szűrődött keresztül a liget bokrain. A sétányokat mosolygó, piros arcú, deli szép asszonyok és leányok járták, akik szemmel láthatóan gyönyörködtek a cigányzenekar pompás játékában.

Az eddigi térzenék látogatottsága fényesen igazolta, hogy azokra valóban nagy szükség van. Most már városunk minden polgárának, férfinak, nőnek egyaránt kötelessége gondoskodni arról, hogy a közönségnek eme kedves szórakozása állandóan biztosítva legyen.

A szerkesztőségünk által megindított adománygyűjtés lelkes készséggel folyik tovább. Köszönettel tartozunk közönségünknek, hogy áldozatkészségével oly rövid időn belül lehetővé tette tervünk megvalósítását. Kérjük azonban, hogy támogatását továbbra se vonja meg tőlünk. Az adományok közvetlenül szerkesztőségünkbe is beküldhetők.

Ujabbban a következő adományok folytak be: *Diener* János, *Lányi* Mór (Szabadka) 5—5 kor., *dr. Késmárky* Béla, *Proch* József 4—4 kor., *Pavlovits* Fedor, *Karnász* Kálmánné, *dr. Virter* Ferenc 3—3 kor., *dr. Sági* Samu, *Scultety* Ferenc, *Sztrilich* Zsigmond, *Roheim* Zsigmond, *Falcione* Lajos, *Lalosevits* György, *Michailovits* Kornél, *Falcione* Árpád, *Halm* Ervin 2—2 kor., *Martinovits* György, *Lederer* Leó, *Eremin* György, *Sztojsits* Arkád, *Listyevits* Titusz, *Szolgabírói* hivatal, *Zundánovits* N., *Vuils* István, *Trischler* Gyula, *Merő* Ignác, *Krump* Vilmos, *dr. Zakó* István (Zenta), *Gräff* István, *Frenesény* Károly, *dr. Máties* Marton, *Jeisel* Henrik, *Bodiu* Mihály, *Lehrbaum* János, *Steiner* János, *Wollheimer* József, *dr. Krausz* Miklós, *Dékán* Zoltán, *dr. Sándor* Manó, *dr. Moldován* Lajos, *dr. Grüner* Fülöp, *Baky* Elek, *Tarczay* István, *Bittermann* Nándor, *Birvalszy* György, *Klemm* Gyula, *Földes* Imre, *Falcione* Gusztáv, *Lederer* Dezső, *Moller* Géza, *Löwy* Vilmos, *Kemény* János, *Knappig* Antal, *Kummerkramer* András, *Lithway* Péter, *dr. Pataj* Sándor, *dr. Turányi* Zsigmond, *Rell* Lajos 1—1 korona.

Az újabb adományok összege	87 kor.
Mult számunkban kimutatott végösszeg	157 kor.
	Összesen 244 kor.
Szept. 5-iki műsor	5 kor.
Szept. 8-iki térzene és műsor	35 kor.
Beveteli és kiadási napló	1 kor. 41 kor.
	Marad 203 kor.

HIREK.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter *Szabó* István okleveles gépészmérnököt fizetéstelen II. osztályú kir. ipari segédfelügyelővé nevezte ki és szolgálattételre a szabadkai kerületi kir. iparfelügyelőhöz osztotta be.

Tanítói kinevezés. *Czabafy* Jenőt az adai iskolaszék az egyik tanítói állomásra tanítóul megválasztotta. Az egyházközség ezen az alapon őt ezen állásra kinevezte.

Aljegyzőválasztás. Az üresedésben volt szentfűlői községi aljegyzői állást a képviselőtestület a mult heten választás útján töltötte be. Megválasztott *Rack* József bácsi irnok.

Új állampolgár. *Zinauer* Ágoston, a bácsujlaki uradalom tisztartója folyó hó elsején tette le a magyar állampolgári esküt *Vojnits* István alispán előtt.

Tanítóválasztás. Az apatini izraelita hitközség *Lusztig* Gyula nagybaracscai illetőségű tanítót — az általa fentartott elemi iskolához — ideiglenes minőségben tanítóvá választotta meg.

Vármegyénk egészségügye. A vármegye területén folyó évi augusztus hó folyamán észlelt közegészségügyi állapotról dr. *Pavlovits* Simon főorvos a következő jelentést terjesztette a folyó hó 7-én megtartott közgazgatási bizottsági ülésen. Az általános egészségügyi viszonyok kiválóan kedvezőek voltak, főleg az emésztő szervek heveny bántalmái, melyek ezen időszakban rendszerint nagyobb számban szoktak előfordulni, ezen gyümölcs-évszakban alig mutatkoztak; ugy a váltóláz is, melynek ilyenkor különböző alakjai sűrűn merülnek fel, itt-ott alig észleltetett. A heveny-fertőző kórok közül felmerült: 1. A ronszó toroklob 9 községben Bácsujfalu, Hódság, Kula, Óbecse, Bácsföldvár, Csantavér, Csurog, Mohol, Ada és Zenta város területén 87 esetben; meggyógyult 58, meghalt 10, ápolás alatt maradt 19. 2. A vörheny 15 községben: Bajmok, Hódság, Szentfűlöp, Bácsordas, Szilberek, Pincéd, Óbecse, Bácsföldvár, Sajkásszentiván, Tiszakálmánfalva, Kossuthfalva, Bácsfeketehegy, Temerin, Petróc, Kölpény, Dunagálos és Zentán 125 esettel; meggyógyult 78, meghalt 26, ápolás alatt maradt 21. 3. A kanyaró 6 községben: Cservenka, Óbecse, Bácsföldvár, Títel, Sajkásszentiván, Martonos és Zentán 31 esettel; meggyógyult 29, 2 pedig meghalt. Előfordult még a hagymáz összesen 3 és a hökhurut 22 esettel. Más heveny-fertőző betegség nem fordult elő. A gyógyszerár ügyre vonatkozólag jelentette, hogy *Szegedi* Jenő dunabökenyi körallatorvosnak a kézigyógyásztár tartására az engedély megadatott.

Adomány. Dr. *Városvy* Gyula kalocsai érsek a szabályai katolikus körnek 50 kor. adományozott.

Eljegyzés. *Salgó* László zombori törvényszéki jegyző eljegyezte *Deutsch* Ellikét Temesvárott.

Hadzsy János szobrának leleplezése. Topolyáról jelentik: A dr. *Hadzsy* János emlékbizottság legutóbbi ülésén véglegesen megállapította a f. hó 20 án délelőtt 11^h órakor megtartandó leleplezési ünnep sorrendjét. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Szózat. Énekli a dalos egyesület. 2. Ünnepi beszéd. Elmondja: *Koch* Bernát, emlékbizottsági elnök. 3. A szobor átvétele a helyi hatóság képviselője részéről. 4. Dr. *Baloghy* Ernő országgyűlési képviselő beszéde. 5. Az orvosszövetség képviselőjének beszéde. 6. Dr. *Czirák* Gábor tüzoltó-főparancsnok beszéde. 7. A szobor megkoszoruzása. 8. Himnusz. Énekli a dalos egyesület. A leleplezési ünnepet délután 2 órakor társas-ebéd követi. Ugy erre, mint a leleplezési ünnepre ezton is meghívja a boldogult tisztelőit az emlékbizottság. A társas-ebéde szülő jegyek *Wilheim* Miksa könyvkereskedésében kaphatók.

Lázár Pál a kerületében. Bácsalmásról írja tudósítónk: *Lázár* Pál, a bácsalmási választókerület országgyűlési képviselője folyó hó 5-én a déli vonattal Bácsalmásra, a kerület székhelyére érkezett s *Eckert* Péter takarékpénztári pénztáros, a függetlenségi párt egyik vezérferfiának vendégszerető házában szállt meg. A képviselő vasárnap a bácsalmási polgár családnál látogatást tett *Lázár* Pál a napokban kerületének többi községeit is felkeresi.

A tanítók fizetésének kiegészítése. A kultuszminiszter az elmúlt hónapban az 1907. évi XXVII. t.-c. értelmében rendezendő tanítói fizetések kiegészítésére és korpótlekaira 1300, eddigelé összesen 100329 kor. évi államségélyt folyósított.

Választás. Títel község képviselőtestülete az üresedésben volt végrehajtói állást választás útján *Vecsey* Károly kátyi községi irnokkal töltötte be.

A tüdővész pusztítása. A belügyminiszter legújabb jelentése szerint f. évi június havában gümőkórban elhalt 6418 egyén. E számban Bács-Bodrog vármegye 207, Baja 12, Szabadka 39, Ujvidék 10, Zombor 13 halálesettel szerepel.

Magyar név. *Popper* Stefánia a szabadkai állami felsőleányiskola tanárnője családi nevét „P a p”-ra változtatta.

Szüreti multság. A zombori r. kath. legényegylet vasárnap tartotta meg szüreti multságát. A szüreti multságot négy számból álló kabaret-előadás vezette be. Hajnal Margitka a szerelmes bakfist, Gaál Ilonka a megcsalatottnak hitt özvegyet bájosan adta. Ticzsa Teofil a „Tót táncmester“ monológgal és Kovalovszky István kuplésorozatával kacagtatta meg a közönséget. A magyar nemzeti viseletben buzgólkodó esőszleányok kedves pajkossággal csípték nyakon a szőlőt dézsmáló, szabadon járó tolvajokat. Az öreg bíró komoly, hivatalos arccal és páratlan lelkiismeretességgel mondta ki a visszaeső bűnösök fejére az igazságosnak tartott, néha elég magas bírságot. A tágas szép udvart a mulatni vágyó közönség zsufolásig megtöltötte. Az idő meglehetősen hűvös lévén, a fiatalság éjfélkor a táncterembe vonult. Most látszott meg a széképület helyiségeinek nyomottsága és elhibázott tervezése. A nagy teremnek nevezett helyiségbe alig fért be a közönségnek negyedrészé, mintegy 40—50 ember míg a többiek a kapualjba és lépcsőházba szorongtak. Az egyesület tagjai, de városunk iparossága is nagy hálával tartozik az egyesület fáradozatlan buzgalma elnökének, Buday Gerőnek, aki nemcsak szellemi szórakoztatásukról gondoskodik, hanem ezen multságok rendezésével, társadalmi téren érintkezési pontot teremt a munkaadók és munkások között a barátságos érintkezés megszilárdítására. — A multság alkalmával felülfizettek: Városy Gyula dr., Késmárky Béla dr. 10—10 kor., özv. Gaál Jánosné, Koch Mihály 3—3 kor., Hermann József, Kuntits Mariska, Neskovits Jánosné, Szelmann Péter 2—2 kor., Angyal János, Alkoholelles szövetség, Berlekovits Antal, Bozsánky János, Csernus Márton, Hock János, Kleiner Nándor, Klinovszky Kálmán, N. N., Széchy Gyula, Tantner Ottó, Tomcsányi Aladár, Ugró István 1—1 kor., Horváth Mártonné 40 fil., N. N. 30 fil., Odry Dániel 20 fil. A felülfizető uraknak és hölgyeknek, valamint dr. Késmárky Béla, Krizmanits Imre, Ludwig Mihály, Rell János, Tantner Ottó és Ugró Mihály uraknak, kik kisebb-nagyobb mennyiségben szőlőt és egyéb gyümölcsöt küldeni szívesek voltak, ezuton is hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület vezetősége.

Györgypusztai átcsatolása. A belügyminiszter hozzájárult a györgypusztaiak azon kérelméhez, hogy anyakönyvileg Nagybaracs-kától Regőcéhez csatoltassanak. Az érseki hatóság egyháziilag is Regőcéhez fogja csatolni Györgypusztát, ahol nemsokára kisebb templom is épül s gyakrabban lesz istentisztelet.

A kugliverseny. Vasárnap délután végre megtarthatták a függetlenségi kör kerthelyiségében a kedvezőtlen időjárás miatt már ismét elhalasztott tekeversenyt. A mérkőzés, amelyben igen nagy számú versenyző vett részt, nagy érdeklődés mellett folyt le. Leadott összesen 698 dobás. Az első díjat 14 bábbal Schaffner Márk, a másodikat 12 bábbal Valentiny István, a harmadikat 11 bábbal Varga Nándor, a negyediket szintén 11 bábbal dr. Agyich János nyerte meg.

Türr tábornok születési bizonyítványa. Érdekes megkeresés érkezett a napokban Baja város tanácsához. E. E. Ximens, a bolognai „Ezrek muzeuma“ igazgatója az ottani okmánytár részére kérte néhai Türr István tábornok születési bizonyítványát. A város a kérésnek készséggel eleget is tett. A beszerzett bizonyítvány így hangzik ékes latin nyelven: „Anno 1825 die 11 augusti Ego Mathias Bartók capellanus bajensis baptisavi infantem natem e conjugibus Jacobo Thier et Theresia Udvary Bajensibus imposito ei nomine Stefani, levante Susanne Schmidt, Parochiana Bajensi.“

Szüreti multság. A zombori öszmun-kasság folyó hó 13-án, vasárnap a „Munkás Otthon“ helyiségeiben (Flórián-utca 14. sz.) világpostával egybekötött szüreti multságot rendez. Belépődíj: előre váltva 80 fillér, este a pénztárnál 1 korona. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz. A multság kezdete este 8 órakor.

TÉRZENE. Ma, csütörtökön délután fél 5-től az Erzsébet-ligetben Sárközy Kálmán zenekarával térzene lesz. Belépődíj nincs.

Apatin — Hódságon. Hódsági levelezőnk írja: A liliumosi tűzveszkor károsultak javára az apatini „Ave“ felejthetetlenül kedves művészi estét rendezett Hódságon. Hatalmas vegyeskarán kívül egyénileg is oly szereplőket vonultatott fel, akiknek méltó jutalmul szolgált a zsufolásig megtelt nézőtér kifogyhatlan tapsa. Az est erkölcsileg és anyagilag fényesen sikerült. A két urleány által előadott magánjelenet bájos, elragadó voltán felül — melyért Tessenyi B. és Benzinger I. k. a.-t illeti a dicsőség — hatalmas akkordjaival a kitünő vezetéssel rendelkező vegyeskar alapozta meg a művészi sikert. Ebbe a keretbe, mint derűs fény illeszkedett belé Schmausz Dezső kupléja és szellemesen megírt s szellemesen előadott prologusa. Utóbbival egy csapásra meghódította hódsági közönséget. Megemlítendő még, hogy Stefin testvérek előzékeny figyelemmel a magyarul nem értő, de filléreiket mégis a jótékony-célra áldozó német (sváb) hódságiaknak német dalt adtak elő dicséretes precizitással.

Eljegyzés. Geiszer Miklós apatini kereskedő eljegyezte Schlachter Erzsikét.

Az újvidéki Duna-híd építése. Újvidékről írják: Az inaugurált új rendszernek Újvidéken feltétlenül legnagyobb alkotása a hídsáncok megváltása és az új állandó híd építése lesz. Mindkettő, mint örömmel halljuk, rohamos lépésben halad a megvalósulás felé. Szesztay László műegyetemi tanár értesítette a várost, hogy a hidtervezéshez szükséges felvételek befejeztettek és így az előmunkálatok a vashid építés számára megkezdődhetnek. Az állandó hídbizottság ezen értesítés után megbizta Zielinszky Árpád műegyetemi tanárt, az ország legkiválóbb szak tudásu híd-építőjét, hogy dolgozza ki a hídépítési terveit, melyek alapján azután a városi tanács az építési engedély végleges kiadását fogja a kereskedelemügyi minisztertől kérelmezni.

Harcias nők. Jánoshalmáról jelentik: Kereskedő Julianna és ennek Emma nevű leánya, továbbá Nehéz Franciska jánoshalmi lakosok eddig ismeretlen ok miatt a velük találkozó Molnár Istvánt úgy megverték, hogy rajta több súlyos testi sértést ejtettek. Ezek a hirtelen kezű asszonyok, úgy látszik, megfordítva vették a közmondást, hogy „az asszony verve jó.“ A feljelentés megtétele az amazonok ellen.

A vetélytárs boszuja. Batmonostorról írják: Egy és ugyanazon leánynak udvaroltak Szabó Pistul István és Bédá Péter. Az imádott hölgy azonban Szabó Pistult tüntette ki kegyeivel. Bédá azonban boszút forralt ellene és Szabó János nevű barátjával megleste az utcán és össze-vissza szurkálta.

Leszurt korcsmáros. Radány Ricsó István hercegszántói korcsmájába a múlt napokban beállított egy Horvát Imre nevű legény és bort kért hitelbe. Minthogy a korcsmáros vonakodott adni, Horvát oly dühre gerjedt, hogy Radányt mellbeszurta. Radány állapota életveszélyes.

Váltóhamisító mozdonyvezető. Szauer Henrik szabadkai államvasuti mozdonyvezető, ki többrendbeli váltóhamisítást követett el, a rendőrség letartóztatta és átadta a kir. ügyészségnek.

Olcsóbb lesz a telefon. Mint értesülünk, a kereskedelmi miniszteriumban egy rendeleten dolgoznak, mely a telefondíjak leszállításáról fog intézkedni. Az új rendeletet a postaigazgatóság állítólag már január 1-én életbe lépteti. A telefondíjak leszállítása azonban csak a helyközi használatra vonatkozik.

Elgázolás. Madarásról írja tudósítónk: Geiger József gondatlan hajtás közben Puruczki Pál 4 éves Márton nevű fiát kocsijával elgázolta, minek következtében a gyermek balkarja eltört s most súlyos betegen fekszik. Geigert az ügyészségnek feljelentették.

Sztrájkol a vicinális. A halas—regőcei vicinális lassanként legyőzi az összes vicinálisokat. Ehhez a vonalhoz fűződik majd a legtöbb vicinális történet. Csak a minap történt meg, hogy a mozdonyvezető Jánoshalmán ott felelte az egész vonatot s csak a gépet kormányozta jobb ügyhöz méltó buzgalommal Bácsalmás felé. Mióta ez a kis eset nyilvánosságra jutott, a vonatvezető valamivel jobban vigyáz a vonatra. A múlt hét egyik napjának reggelén el akarta indítani a vonatot Regőcéről Baja felé. Hirtelen megállapítható, hogy amikor a kalauz megadta a mehet jelzést, a derék ember megnyitotta a gőzcsapot, sipolt, sipolt, s minden erejével azon volt, hogy a lokomotív meginduljon a helyéről. A derék kávédaráló azonban makaeszkodott. Nem akart elindulni. A vonatkísérő személyzet s az állomás személyzete vállvetve — t. i. vállát a vonatnak vetve — próbálta a vonatot megindítani, de hát nem sikerült. Az utasok leszállottak, majd ismét felszálltak, de a vonat nem mozdult. Amint később kiderült, a mozdonyon a füttylőn kívül minden rossz volt. Csak a füttylő volt jó. Várni kellett tehát míg ez is elromlik, s így a vonat csak három órai késéssel érkezett Regőcéről Bajára. Állítólag lovak vontatták be. De lehet, hogy ez nem igaz.

Gyújtó villám. Nuber József katymári földmives tanyáján a villám a szalmakazalba csapott s az teljesen leégett. A kár megközelíti a 600 koronát. Ember vagy állat áldozatul nem esett.

T a n ü g y.

Beiratkozás a nőipar iskolába.

Értesítjük az érdeklődőket, hogy a vármegyei háziipari szövetség által Zomborban létesített nőipar iskolában a beiratkozások szeptember hó 10., 11. és 12-én (csütörtök, péntek, szombat) naponként délelőtt 11—12 óráig lesznek az iskola ideiglenes helyiségében, Koczik-féle alapítványi házban (Párisi-utca).

Beiratási díj 2 korona. Évi tandíj 40 korona, amely 4 koronás havi részletekben is fizethető.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban. Martonffy Márton udvari tanácsos, iparoktatási főigazgató az idei iskolai évre is megadta az engedélyt a női kereskedelmi tanfolyam szervezésére. A tanfolyam szeptemberben nyílik meg s arra mármost elfogad előjegyzéseket a tanfolyam igazgatója, Novákovits Izidor, vagy a felső kereskedelmi iskola barmely tanára a felső kereskedelmi iskolában naponként d. e. 9—10 óráig. A beiratási díj 10 kor., az évi tandíj 120 korona.

Kereskedők figyelmébe. A városi kereskedő inasiskolában az 1908 9. évre a beiratások folyó évi szeptember hó 10., 11. és 12-én lesznek a r. k. elemi fiúiskola IV. osztályának termében, mindenkor d. u. 5—6 óráig. A tanítás díja egész évre 12 korona, melynek első felét (6 koronát) a beíráskor, a második felét pedig 1909. februárius hó elején kell lefizetni. Tekintettel a miniszteri új rendelkezésekre, fölhívtnak a t. kereskedő urak, hogy inasait a jelzett napokon beiratni el ne mulasszák. — Az igazgatóság.

A zombori iparos inasiskolába a beiratások folyó é. szeptember hó 9., 10., 11. és 12-en (szerdán, csütörtökön, pénteken, szombaton) naponként d. u. 5—7 óráig lesznek a belvárosi róm. kath. elemi fiúiskolában. Az évi tandíj 6 korona. Az előadások szeptember 14-én, hétfőn d. u. 5 órakor kezdődnek. — Az igazgatóság.

Közgazdaság.

Állatdíjazás. A „Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület” ideai állatdíjazásait a következő sorrendben tartja meg az esetleges változtatások fentartásával: Szeptember 20-án Bezdánban lódíjazást. Szeptember 27-én Paripáson lódíjazást. Október 4-én Kunbaján szarvasmarhadíjazást. Okt. 25-én Adán ló- és szarvasmarhadíjazást. November hó 8-án Titelen szarvasmarhadíjazást. November hó 15-én Verbászon ló- és szarvasmarhadíjazást.

Országos vásár Bácsalmáson. Bácsalmás községben az őszi országos vásár folyó hó 14-én fog megtartatni, amelyre vészmentes helyről mindennemű jószág felhajtható.

NYILTTÉR.*)

210967. szám.

Tekintetes Szerkesztőség!

A külföldi, főleg pedig a német és francia sajtóban egy Luksch Vilmos nevű egyén, huzamosabb idő óta a magyar királyi államvasutak igazgatósága ellen irányuló sértő és rágalmozó cikksorozatokat tesz közzé. E rágalmozók arra vezetendők vissza, hogy az igazgatóság vele, mint megbízhatatlannal, szerződéses viszonyba lépni nem kíván és mert a magyar királyi államvasutak tagadó álláspontja miatt ezzel szemben támasztott igényeivel a bíróság által elutasított.

Nehogy Luksch rágalmai esetleg a nagy közönséget, — amely nevezettnek korábbi ténykedése és céljai felől tájékozva nincsen — bizonyos irányban tévedésbe ejthesse, Luksch Vilmos egyéniségét és megbízhatatlanságát kellő világításba helyezendők felemlítjük, hogy Budapest székesfőváros polgármestere nevezett ellen, a székesfővárosi adminisztrációnak több rendbeli rágalmozásai miatt bünyítő feljelentést tett, minél fogva a budapesti kir. törvényszék Luksch Vilmost a fentiekben elkövetett és a büntetőtörvénykönyv 258., 262. §§. és a 270. §. 2. pontjában meghatározott nyilvános rágalmozás vétségében bűnösnek mondotta ki és 55903/900. számú ítéletével 3 havi fogházzal sújtotta, mely ítéletet a budapesti királyi ítéletábla 3684/901. B. sz. ítéletével helybenhagyva, az ez ellen benyújtott semmisségi panaszt pedig a kir. Kuria 880/902. B. sz. végzésével elutasította. Luksch ez ítélettel reá mért büntetés alul szabadulandó külföldre szökött és így a magyar királyi államvasutak vezető egyénei által ellene rágalmozás miatt folyamatba tett bünygyben, a tárgyalás megtartható nem volt.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

365—1

(Utánnomás nem díjazatik.)

*) E rovat alattiakért nem felel a szerk.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kütszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYÁRTMANY.

345—35—5

35—5

Csemegező eladás.

A Rákóczi-uton a cs. és kir. katonai laktanya melletti szőlőben mindennap frissen szedett, válogatott csemegező kapható:

Chasselások és muskotály fajok (szagos) vegyítve (fehér, piros, kék) . 32 fill. kilója.

Téli szőlő (szept. végén) 50 fill. kilója.

Legkisebb mennyiség 5 kiló, kívánatra házhoz szállítva.

Vidékre az összeg előzetes beküldése mellett: **Postán** 5 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **3 kor.** **Vasuton** 10 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **5 korona 50 fillér.**

Szlávy Péter

323—6—6

Zombor, Nagytemplom-utcz 9. sz.

220435. sz. 1908.

Zónarendszerű személydijszabás életbeléptetése.

A pétervárad—beocsini h. é. vasuton a megnyitás napján zónarendszerű személydijszabás lép életbe.

A menetárak a kifüggesztett menetdíj táblákból kivethetők.

Az új személydijszabás a magyar királyi államvasutak díjszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. szám) 20 fillérért kapható.

Budapest, 1908. augusztus 31.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

364—1

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

7334. tkvi 1908. szám

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szekulits Rada végrehajtónak Sijaesits Mladen végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék és kir. járásbírószág területén lévő, Zombor város határában fekvő, a zombori 3278. számú betetben 3456., 3457 hr. sz. a. 228 □ öles ingatlanra és 335 ö i. sz. a. házra, — mely Sijaesits Mladen nevében áll, 1858 korona kikialtási árban a II. a feltételek szerint az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi szeptember hó 25-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 ik évi LX ik törvénycikk 42 ik § ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1908. évi július hó 16 án.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság

Hetteszheimer,

362—1

kir. törvényszéki bíró.

Pályázati hirdetmény.

Liliomosi községi irnoki állás **október 1-től** számítandó **egy évi időtartamra** helyettesítés útján lesz betöltve. Évi fizetés a községtől 800 korona, esetleg ezen felül 200 korona állami hozzájárulás.

Liliomoson, 1908. szeptember 5.

RÁKICS MIKLÓS,

363—2—1

jegyző.

Eladó egy szürke testű, vörös farku

Jákópapagály,

mely mintegy 60—70 szót tisztán és értelmesen beszél, közben énekel is, kalitkával együtt **300 koronáért VÁRADI GYULA tanitónál Kula.**

358—1

211002/908. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága szombathelyi és debreceni szertáraiban ez idő szerint tényleg készletben levő 5600 métermázsas acéllal kevert ócska öntöttvas féktuskónak eladására nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlat benyújtására szolgáló űrlap, mely egyttal az egyes szertárakban rendelkezésre álló mennyiségeket is feltünteti, anyag- és leltárbeszerzési szakosztályunkban egy példányban ingyen kapható vagy postával is megküldetik.

A nyertes ajánlattevők a féktuskókat az értesítés vételétől számított négy hét alatt a vételárnak előzetes lefizetése mellett átvenni és a szertárakból eltávolítani tartoznak.

Minden ajánlattevő ajánlatával annak elintézéséig visszavonhatatlan kötelezettségben marad.

Egyebekben az ezen hirdetmény folytán benyújtandó ajánlat alapján kötendő ügyletre névze az ócska anyagok eladására 122291/1896 sz. a. fennálló általános feltételek mérvadók.

Pályázni kívánók felkérhetnek, hogy erre vonatkozó 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátott lepecsételt és sértetlen borítékban elhelyezett ajánlataikat ezen külfelirással: „Ajánlat 211002/908. számhoz, ócska féktuskók megvételére” *folyó évi szeptember hó 18-án déli 12 óráig* az alulírott igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó sz.) alatt benyújtani sziveskedjenek.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon déli 12 óráig a megvenni szándékolt anyag ajánlati ár szerinti értékének 5 százaléka bánatpénzként teendő le főpénztárunknál készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Bánatpénz nélkül elégtelen bánatpénzzel bíró nem az előirt űrlapon le nem pecsételt, nem sértetlen borítékban, a fentiek-től eltérő feltételeket tartalmazó vagy elkésve beérkezett ajánlatok és pótajánlatok nem vétetnek figyelembe,ugyszintén olyanok sem, melyek javításokat vagy vakarásokat tartalmaznak vagy táviratilag tételnek.

Ajánlatok tetszés szerinti részmennyiségekre is tehetők, de az alulírott igazgatóság is fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlati árakra — tetszés szerint választhasson, s ha csak az ajánlatban annak ellenkezője világosan ki nem köttetett — tetszése szerint részmennyiségeket engedhessen át, esetleg a cél elérésére másféle intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1908. év szeptember havában.

353—3—2

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)